

Landgoedwandeling Zutphen

Auteur: Marycke Naber

Stadspaleis, Overtuin in Warnsveld, drie landgoederen, Berkel

Een afwisselende wandeling door de binnenstad van Zutphen met het stadspaleis Hof van Heeckeren, om de oude begraafplaats heen en langs buitenplaats Welgelegen met Overtuin in Warnsveld. Vervolgens over de landgoederen 't Velde, De Voorst en Den Dam met fraaie landhuizen, en langs het riviertje de Berkel terug naar Zutphen.

In de gids 'De mooiste landgoedwandelingen in de Achterhoek' van Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig is uitgebreidere informatie over de landgoederen te lezen.

Routebeschrijving

Start: Station Zutphen. Afstand 15 km, bushaltes na 3,5 en 9,5 km

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bussen.

Deze wandeling kan gesplitst worden in een rondje van 7,5 km vanaf Zutphen NS over Warnsveld en een rondje van 8 km vanaf bushalte Kerkpad te Warnsveld over de drie landgoederen.

- Verlaat het station aan de centrumzijde, steek over bij de verkeerslichten en loop RD, Stationsweg. Steek aan het eind over bij het zebrapad, ga LA en de 1e straat RA.

- Ga aan het eind LA, Spoorstraat, en meteen RA door het poortje, Rosmolensteeg, langs het voormalige Dominicanenklooster en de Broederkerk.

- Loop na het poortje aan het eind van de steeg schuin RA, bij de driesprong LA, Korte Hofstraat. Blijf bij de 17e-eeuwse Wijnhuistoren RD lopen, Lange Hofstraat.

1. Ga de 3e straat RA, Kuiperstraat. Tegenover huisnr. 50 zie je de oorspronkelijke voorgevel van de Hof van Heeckeren.

Deze bestond oorspronkelijk uit drie laat-middeleeuwse panden die in de 17e eeuw tot één groot adellijk stadspaleis zijn verenigd, waarschijnlijk na de aankoop door Walraven van Heckeren van Nettelhorst in 1617.

- Ga bij het kruispunt LA, Waterstraat, dan het 1e straatje LA langs hotel 's Gravenhof.

Tijdens opgravingen op het plein is aangetoond dat er in de 11e eeuw een tufstenen burcht stond van de graven van Zutphen, later van de graven van Gelre. De burcht, die in 1634 is gesloopt moet 12 x 54 meter groot geweest zijn. In het Stedelijk Museum is een maquette ervan te zien.

Links zie je de schelpenkoepel die in 1697 is ontworpen door de Zweedse architect J. Horleman in opdracht van Walraven baron van Heeckeren, heer van Nettelhorst. Het is de ingang van de Musea Zutphen, waar het Stedelijk Museum onderdeel van uitmaakt. De tuin was oorspronkelijk de achtertuin van de Hof van Heeckeren.

1. Er tegenover staat de 13e-eeuwse Walburgiskerk. Ga de straat links daarvan in ('s Gravenhof, verderop Kerkhof), langs de ingang van de kerk en de 16e-eeuwse kettingbibliotheek, de Librije.

- Loop RD, Proosdijsteeg, dan langs de linkerkant van het pleintje met de windroosmozaïek en RD door het poortje, Oude Bornhof.

- Loop RD over het smalle tegelpad naar het Genietcafé. Ga daar RA en LA door het metalen hek, daarna LA en meteen RA door het poortje, Oskamstraatje.

- Ga bij de kruising LA, bij het brede kruispunt RA, Laarstraat. Ga na de brug de 1e straat LA, Emmalaan langs de watertoren uit 1927.

2. Vlak na de bocht naar links ga je RA over het tegelpad, verderop met betonnen stapstenen voor als het lagergelegen terrein erg nat is.

- Ga aan het eind RA (Prinses Beatrixstraat), bij de 2e bocht naar links RD, aan het eind LA. Ga vóór huisnr. 12 RA en RD over het tegelpad.

- Je loopt langs volkstuintjes. Ga aan het eind van het pad RA over het zandpad resp. karrenspoor. Loop RD over het halfverharde pad om de oude begraafplaats uit 1829 heen.

Bij het eind van het pad staat links een monument ter nagedachtenis aan Sir Philip Sidney, die hier in 1586 dodelijk werd getroffen in de Battle of Zutphen tussen de Engelsen en de Spanjaarden.

- Ga aan het eind van het pad LA (rechts zie je het poortgebouw van het katholieke deel van de begraafplaats), steek de Den Elterweg over en loop RD Warnsveld in.

- Blijf RD lopen, Rijksstraatweg. Het huis rechts voor de kerk is Huize Alpha. Het werd in 1835 gebouwd in opdracht van jonkheer Willem P.J. de Ridder.

- Ga voor de 15e-eeuwse Martinuskerk RA, daarna LA. Je loopt langs het hek van de tuin van Huis Welgelegen. Ga de 1e straat RA, Molenstraat.

Tegen het pand uit 1571 van Herberg de Roskam is in 1832 het classicistische Huis Welgelegen gebouwd. In die tijd is ook het park in Engelse landschapstijl aangelegd, sinds 1897 de Overtuin geheten. Toen werd de buitenplaats gekocht door de familie Verloren van Themaat, die vanaf 1881 tevens in bezit was van Huize Alpha. Sinds 1986 is de buitenplaats eigendom van de Stichting Warnsveldse Monumenten, Huis Welgelegen is tegenwoordig een particulier woonzorgcentrum. De tuin is in het seizoen gemiddeld tweemaal per maand opengesteld.

- Ga na de toegang van de Overtuin de 1e straat LA, Tuinstraat, aan het eind LA (Breegraven), bij de kruising schuin RD de Hofweg in.

3. Ga in de bocht naar rechts LA het klinkervoetpad in, dan het 1e pad RA de trap op (Wittenbergpad) en aan het eind RD, Kerkpad.

- Steek aan het eind de voorrangsweg over (hier bushalte Kerkpad) en loop RD over de houten brug. Direct daarna staat een trappaal met een verhaal over de Battle of Zutphen. Ga daar RA.

Wil je terug naar Zutphen, ga dan na de brug LA over het graspad, zie verder bij routepunt 9.

4. Steek aan het eind van het graspad langs de Berkel het fietspad en de weg over, ga RA over de brug en RD over het beukenlaantje langs de weg.

- Ga aan het eind (voor je restaurant De Chinese Muur) LA langs het tankstation en vlak voor de weg LA. Het smalle pad gaat over in een karrenspoor.

Je bevindt je op landgoed 't Velde. De voormalige havezate wordt voor het eerst vermeld in 1326 als leengoed van de hertog van Gelre. In 1516 kwam het in bezit van het geslacht Bentinck, dat het huis eind 16e eeuw grondig liet verbouwen. Rond 1700 werd het opnieuw verbouwd en vergroot in opdracht van de nieuwe eigenaar Arnold Joost van Keppel tot Voorst, graaf van Albemarle.

Na diverse particuliere eigenaren zijn landgoed en huis sinds 1959 in bezit van het Geldersch Landschap en Kasteelen. Het huis wordt gebruikt door een onderdeel van de Politieacademie, het park rond het huis is vrij toegankelijk. Daar bevindt zich de Tuin van Bezinning, een nationaal monument voor politiemensen die tijdens het uitoefenen van hun dienst om het leven zijn gekomen.

- Steek de asfaltweg over en loop RD. Het graspad gaat over in een eikenlaan. Ga het 1e pad LA langs het water.

5. Ga bij de Y-splitsing schuin LA, een smal pad. Houd links aan langs de Berkel en een oude meander ervan. Links heb je zicht op de achterkant van Huis 't Velde.

- Steek de Berkel over via de stuw, loop RD en ga bovenaan RA, een smal eikenlaantje. Volg het pad met een haakse bocht naar rechts, na de bocht naar links is het een karrenspoor.

- Het pad maakt een slinger om boerderij Berkeloord van landgoed De Voorst. De luiken - groen met in het midden een gele ruit met Gelderse roos - zijn van het Geldersch Landschap.

6. Waar de halfverharde weg een bocht naar links maakt loop je RD over het zandpad. Blijf bij de kruising RD lopen langs Huis de Voorst.

Arnold Joost van Keppel was page aan het hof van stadhouder Willem III, tevens koning van Engeland, op het gloednieuwe paleis Het Loo. Hij werd diens meest intieme vriend en kon daardoor in 1695 aan de architecten van Het Loo, Roman en Marot, opdracht geven om Huis De Voorst (een replica van Het Loo) te laten bouwen. De oude havezate, voor het eerst vermeld in 1378 en sinds 1609 in de familie Van Keppel, werd daarvoor afgebroken.

Vanaf de 18e eeuw was De Voorst in handen van verschillende opeenvolgende families. In 1846 werden de zijvleugels en het koepeldak gesloopt, maar rond 1900 gereconstrueerd. Het hoofdgebouw ging in 1943 door brand verloren, maar het Geldersch Landschap en Kasteelen, sinds 1957 eigenaar van het landgoed, heeft het in oude glorie hersteld. Tegenwoordig is het een hotel en trouwlocatie.

- Loop RD over het zandpad, ga aan het eind RA, een halfverharde weg langs de slotgracht. Ga de 1e zandweg LA.

7. Na een bocht naar links en naar rechts ga je schuin LA over het bospad. Volg dit tot het eind bij bushalte De Uitrusting, ga daar LA (Almenseweg).

- Steek de Kapperallee over, ga RA, dan de 1e halfverharde weg LA, Damlaan. Weg naar links negeren.

Rechts zie je boerderij het Bosmanshuis uit 1766, behorend tot landgoed Den Dam. Daar tegenover staat een 18e-eeuwse bakspieker. Na de afsluitboom staat rechts Huis Den Dam.

De eerste vermelding was in 1399, toen Gijsberth van Nettelhorst de havezate, daarvoor in bezit van Evert van den Damme, overdroeg aan Johan van der Capelle. De Dam bleef tot 1646 in de familie. Waarschijnlijk werd het huis tijdens de Tachtigjarige Oorlog verwoest en in 1599 herbouwd door Gerlach van der Capelle. In 1765 kreeg het door een ingrijpende verbouwing een classicistisch uiterlijk. Sinds 1937 is het huis eigendom van de adellijke familie Bosch van Rosenthal. De buitenplaats is sinds 1998 een Rijksmonument. Het huis wordt sinds 2016 verhuurd in vijf appartementen.

8. Ga in de bocht naar rechts LA over het bospad, ga aan het eind LA over het graspad, aan het eind daarvan RA, een halfverharde weg (Oostveensepad).

- De weg gaat over in een asfaltweg. Ga in de bocht naar links LA over het smalle voetpad. Steek de asfaltweg over en loop RD, een parkeerplaats voor vrachtwagens.

- Ga even later schuin LA over het karrenspoor, verderop een graspad door moestuintjes. Volg dit met een haakse bocht naar rechts.

- Ga aan het eind LA, een asfaltweg, bij de kruising RA, Kerkpad, voor de brug RA langs de Berkel.

Wil je terug naar bushalte Warnsveld Kerkpad of naar het centrum van Almen, loop dan RD over de brug.

9. Bij de Y-splitsing graspad naar links negeren, blijf RD lopen over het smalle pad (links natuurspeelplek Wijnhofpark).

- Loop RD en ga LA over de brug, daarna het 1e pad RA. Ga na de brug LA en volg het pad naar rechts.

- Steek het fietspad en de drukke (!) weg over en loop RD over het zandpad langs de Berkel, ga aan het eind LA over het asfaltfietspad. Blijf dit volgen.

- Steek de voorrangsweg over en loop RD over het fietspad, ga bij de splitsing schuin LA, nog steeds langs de Berkel.

- Ga aan het eind LA langs de asfaltweg met fietsstroken, voor de brug RA door de voetgangerssluis.

10. Ga na de bocht naar rechts in de bocht naar links RA en volg het water. Steek aan het eind de weg over en ga RA.

- Ga de 1e straat LA, aan het eind weer LA, Kruittorenhoek. Ga na de Kruittoren uit omstreeks 1320 RA naar het station.

Praktische informatie

Stadswandeling, landgoederen, Berkel. 55% onverhard

Kijken

Walburgiskerk en Librije, Kerkhof 3, Zutphen, 0575-547058, walburgiskerk.nl

Musea Zutphen, 's Gravenhof 4, Zutphen, 0575-516898, museazutphen.nl

De Overtuin, Molenstraat 6, Warnsveld, 0575-559989, deovertuin.nl

Tuin van Bezinning achter het koetshuis van Huis 't Velde, Rijksstraatweg 127, Warnsveld. Vrij toegankelijk

Eten en drinken

Allerlei horecagelegenheden in het centrum van Zutphen, o.a.

Het Genietcafé, Oude Bornhof 55-57, Zutphen, 0575-540045, genietcafé.nl

Grand Café De Pauw, Rijksstraatweg 11, Warnsveld, 0575-522753, depauwwarnsveld.nl

De Overtuin tijdens openingstijden, zie bij Kijken

Restaurant De Chinese Muur, Rijksstraatweg 166, Warnsveld, 0575-528797

Overnachten

Allerlei overnachtingsadressen in Zutphen, zie inzutphen.nl

B&B De Tuinfluiters, Tuinstraat 10, Warnsveld, 0575-523067 / 06 21467426, tuinfluiters.nl

Openbaar vervoer

Bushalte Warnsveld Martinuskerk, buurtbus 193 Zutphen NS ? Vorden (niet in het weekend)

Bushaltes Warnsveld Kerkpad en Bijvanck De Uitrusting, lijn 54 Zutphen NS ? Laren (niet op zondag)

PlusOV (regiotaxi), 088-758 76 54, PlusOV.nl (minstens 1 uur van tevoren reserveren!)

Parkeren

P&R aan de Havenstraat bij achteringang station Zutphen

Bij de Martinuskerk te Warnsveld

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/landgoedwandeling-zutphen/17195/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen in de Achterhoek' beschrijft Marycke Janne Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in de afwisselende Achterhoek. Tevens heeft Marycke per route bewoners of beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
voor slechts
€ 13,50